

Cvičení z rodinného práva

**Prof. JUDr. Zdeňka Králíčková, Ph.D.
Mgr. Martin Kornel, Ph.D.**

2018/2019

SYLABUS 5

**Jméno a příjmení dítěte.
Rodičovská odpovědnost. Práva dítěte.
Vyživovací povinnost a právo na výživné.**

**A. TEORETICKÁ ČÁST: (není nutné písemné zpracování)
nastudujte zákon a učebnici tak, abyste byli schopni
odpovědět na otázky uvedené v příslušných kapitolách**

B. PRAKTICKÁ ČÁST (zpracujte písemně)

1. NOSITELSTVÍ A VÝKON RODIČOVSKÉ ODPOVĚDNOST

Dvaadvacetiletý Adam se na letním hudebním festivalu seznámil se šestnáctiletou Evou. Po dvou měsících od návratu z letního festivalu si Eva všimla jistých změn na svém těle. Po lékařské prohlídce vyšlo najevo, že je těhotná. Snažila se kontaktovat Adama. Zjistila však, že si adresu vymyslel.

Odpovězte písemně:

1. Je nezletilá Eva nositelkou rodičovské odpovědnosti *ex lege*?
2. Co byste Evě poradili jako advokáti, aby mělo dítě právně otce? Jsou v zákoně nějaké lhůty?
3. Jak by se změnila situace, kdyby se Eva za Adama ještě před porodem vdala?

Vypracujte:

1. Výrok soudního rozhodnutí o ustanovení zákonného zástupce novorozenci Evy.
2. Petit návrhu na určení otcovství Adama, stanovení vyživovací povinnosti Adamovi a zákazu styku Adama s dítětem, neboť vyhrožoval, že pokud bude muset platit výživné, dítě zabije.
3. Výrok soudního rozhodnutí, pokud by se ukázalo, že nezletilá Eva je narkomanka a o dítě se nedokáže osobně starat.

2. JMÉNO A PŘÍJMENÍ DÍTĚTE, VOLBA BYDLIŠTĚ A ŠKOLY DÍTĚTE

Manželům Adamovi a Evě byly do pěstounské péče svěřeny dvě děti. Jako pěstouni si plní všechny své povinnosti, stejně tak se snaží, aby se neoslabily vazby dětí na jejich původní rodinu. V příštím roce však mají děti zahájit povinnou školní docházku. Adam s Evou se obávají, že kvůli *odlišnému příjmení* budou mít děti ve škole problémy, a to jak s učiteli a ředitelkou kvůli udělování souhlasů a účastem na třídních schůzkách, tak i se spolužáky, jejichž terčem posměchu by se mohly stát. Proto se rozhodli iniciovat *změnu příjmení dětí*. Rodiče, ani ostatní příbuzní dětí s touto změnou *nesouhlasí*.

Odpovězte písemně:

1. Jako advokáti doporučte pěstounům postup, kterým docílí změny příjmení dětí. Jaká práva mají pěstouni, rodiče a dítě, jehož příjmení má být změněno?
2. Podle jakých pravidel se určuje jméno a příjmení dítěte? Ve kterých právních předpisech je upravena změna jména a příjmení a který orgán o tom rozhoduje? Jaké podmínky musí být splněny ke změně jména a příjmení nezletilého dítěte a jaké v případě změny jména a příjmení zletilé osoby?
3. Kdo obecně rozhoduje o bydlišti a o volbě školky či školy pro dítě? Jaký by měl rozvedený rodič zaujmout postup, pokud se změnou bydliště dítěte nesouhlasí?

Vypracujte:

1. Výrok příslušného orgánu o „nahrazení“ souhlasu rodiče se změnou příjmení.
2. Petit návrhu matky, pokud se chce s dítětem svěřeným do své výlučné péče vystěhovat do ciziny.
3. Výrok rozhodnutí soudu, pokud matka dítě tzv. unese do jiného státu.

3. PRÁVO DÍTĚTE NA STEJNOU ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ JAKO JEHO RODIČE A NA ÚSPORY, ZÁLOHOVÁNÍ VÝŽIVNÉHO

Sedmadvacetiletý Adam již osmým rokem prezenčně studuje na vysoké škole. Jedná se o jeho čtvrté „studium“. Všechna předchozí byla *ukončena pro nesplnění předpokladů* zápisu do dalšího semestru. Protože rodiče dávali Adamovi každý měsíc částku 6.000 Kč, nebyl „nucen“ docházet na brigády či si jinak na studium přivydělávat. Z uvedené částky si navíc dokázal každý měsíc „odkládat“ 500 Kč. Jeho úspory tak nyní činí 48.000 Kč.

Ve vazbě na časté změny školy se Adamovi rodiče rozhodli *výživné již neposkytovat*. Protože se jedná o jediný Adamův „příjem“, rozhodl se celou věc řešit podle práva.

Odpovězte písemně:

1. Formulujte argumentaci obrany pro Adama i pro jeho rodiče (u každého alespoň tři argumenty).
2. Jak se stanovuje výše výživného pro zletilé dítě a jak dlouho trvá vyživovací povinnost rodičů k dítěti? Odlište jeho postavení od dítěte nezletilého, zejména v procesní rovině.
3. Definuujte zálohování výživného. Kdo by byl vlastníkem „záloh“ na výživné a kdo by prováděl správu? Zamyslete se nad situací, kdy je jedno dítě nezletilé a druhé již zletilé.

Vypracujte písemně:

1. Petit žaloby na uložení povinnosti platit výživné zletilému dítěti.
2. Výrok rozhodnutí ve vazbě na dlužné výživné, včetně úroků z prodlení.
3. Výrok rozhodnutí, kterým bude rodičům uloženo, aby poskytovali dítěti i prostředky na spoření.